

Հավելված N1
Հայաստանի Հանրապետության
պետական եկամուտների կոմիտեի նախագահի
2020 թվականի ապրիլի 17-ի
N 337-Ն հրամանի

Օրինակելի ձև

**ՀԻՄՆԱԴՐԱՄՆԵՐԻ ԿՈՂՄԻՑ ՀՐԱՊԱՐԱԿՎՈՂ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅԱՆ
ՀԱՍՏԱՏՎԱԾ Է
Հիմնադրամի հոգաբարձուների
խորհրդի 31-05-2022 թ. որոշմամբ
«ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՄԱՆՈՒԿՆԵՐ» ԲԱՐԵԳՈՐԾԱԿԱՆ ՀԻՄՆԱԴՐԱՄ
Հ Ա Շ Վ Ե Տ Վ ՈՒ Թ Յ ՈՒ Ն
հիմնադրամի 2021 թ. գործունեության մասին**

1. Հիմնադրամի՝		
1.1 Լրիվ անվանումը	«ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՄԱՆՈՒԿՆԵՐ» ԲԱՐԵԳՈՐԾԱԿԱՆ ՀԻՄՆԱԴՐԱՄ	
1.2 Գտնվելու վայրը	ԵՐԵՎԱՆ ԿԵՆՏՐՈՆ ԿԵՆՏՐՈՆ ԹԱՂԱՄԱՍ ՄԵԼԻՔ ԱԴԱՍՅԱՆ 2/2	
1.3 Պետական գրանցման համարը	222.160.00202	
1.4 Պետական գրանցման տարին, ամիսը, ամսաթիվը	2003-10-07	
1.5 ՀՎՀՀ-ն	02569972	
1.6 Հեռախոսը (այդ թվում՝ բջջային)	+(374)10502076	
	+(374)77470872	
1.7 Պաշտոնական ինտերնետային կայքը	http://www.coaf.org	
1.8 Էլեկտրոնային փոստը	coaf@coaf.org	
2. Հիմնադրի անուն, ազգանուն կամ անվանում՝		
3. Հոգաբարձուների խորհրդի անդամների անուն, ազգանուն՝		
Օվսաննա Եղոյան		
4. Կառավարչի անուն, ազգանուն՝		
Կորյուն Խաչատուրյան		
5. Աշխատակազմում ընդգրկված անձանց քանակը	135	
6. Անձեռնմխելի կապիտալի չափը	0	
7. Անձեռնմխելի կապիտալի կառավարումից ստացված եկամուտ	0	
8. Ֆինանսավորման աղբյուրները՝		
8.1 Ֆինանսավորումն ըստ խմբերի	8.2 Ստացված ֆինանսական միջոցների նպատակը	8.3 Չափը
8.1.1 Պետական և համայնքային բյուջեներից դրամական մուտքեր		
8.1.2 Իրավաբանական անձանցից դրամական մուտքեր		
	ՀՀ գյուղական համայնքների զարգացում ծրագիրը	2,304,573,660
	Անգլերենի Աքսես միկրոդրամաշնորհային ծրագիր 2018-2022	25,230,681

	Անգլերենի Աքսես միկրոդրամաշնորհային ծրագիր 2019-2022	9,497,228
	Կաթնամթերքի արժեչղթայի գարգացման ՉիզԱփ ծրագիր	57,240,000
	ԵՄ օգնություն ԼՂ տարհանված ընտանիքներին	6,950,063
	Կանանց գորակցության ծրագիր ի նպաստ փոփոխության և համայնքային գարգացման	3,952,305
	Լոռին ձեր հաջորդ ուղղությունը	4,346,316
	Գյուղական համայնքների գարգացում կոնֆերանս	6,345,528
8.1.3 Ֆիզիկական անձանցից դրամական մուտքեր		
	ՀՀ գյուղական համայնքների գարգացում ծրագիր	4,208,615
9. Հիմնադրի ներդրումը՝		
9.1 Դրամական միջոցներ		0
9.2 Գույք	9.2.1 Տեսակը	9.2.2 Արժեքը
10. Նվիրատվությունները/ նվիրաբերությունները		
10.1 Նվիրատուները/նվիրաբերողներն ըստ խմբերի՝	10.2 Նվիրված/նվիրաբերված գույք	
	10.2.1 Տեսակը	10.2.2 Արժեքը
10.1.1 Հայաստանի Հանրապետություն/համայնքներ		
10.1.2 Իրավաբանական անձինք		
	Հազուստ	3,891,675
	Գրքեր	69,628
	Բժշկական սարք պուլսօքսիմետր	52,227
	Գինիներ	118,800
10.1.3 Ֆիզիկական անձինք		
11. Իրականացված ծրագրերը՝		
11.1 Ծրագրի անվանումը	11.2 Ծախսված գումարը	
Տեղական գարգացման ոլորտում քաղաքացիների ձայնն ու գործունեությունը Հայաստանի խոշորացված համայնքներում	5,477,050	
ԵՄ Օգնություն ԼՂ տարհանված ընտանիքներին	38,891,645	
Անգլերենի Աքսես միկրոդրամաշնորհային ծրագիր 2019-2022	15,916,814	
GIZ, Լոռին՝ ձեր հաջորդ ուղղությունը	1,609,911	
Առցանց անգլերենի ծրագիր	1,147,440	
Անգլերենի Աքսես միկրոդրամաշնորհային ծրագիր 2018-2022	42,850,294	
Կաթնամթերքի արժեչղթայի գարգացման ՉիզԱփ ծրագիր	2,261,885	
Գեղեցկության սրահ, Դեբետ համայնք, Կանանց գորակցության ծրագիր	6,075,777	
Գյուղական համայնքների գարգացում կոնֆերանս	8,104,510	

ՀՀ գյուղական համայնքների գարգացում ծրագիր	1,669,859,254
12. Ֆինանսական տարում օգտագործված միջոցների ընդհանուր չափը	1,991,095,588
13. Կանոնադրական նպատակների իրականացմանն ուղղված ծախսերի չափը	1,792,194,580

Նշումներ՝

Կից ներկայացվում է աուդիտորական եզրակացությունը՝ 31 թերթից:
թերթերի քանակը

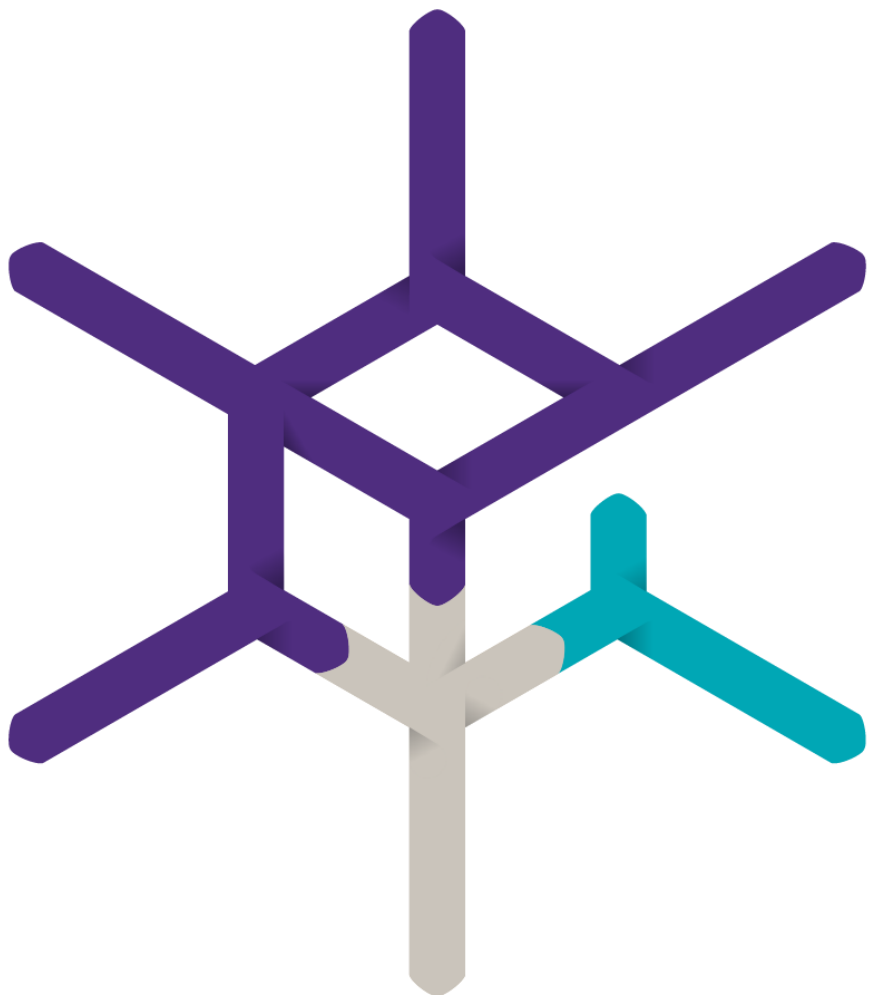
Հիմնադրամի տնօրեն _____
ստորագրությունը, անունը, ազգանունը

Գլխավոր հաշվապահ _____
ստորագրությունը, անունը, ազգանունը

Ֆինանսական հաշվետվություններ Անկախ աուդիտորի եզրակացություն

«Հայաստանի մանուկներ» բարեգործական
հիմնադրամ

31 դեկտեմբերի 2021թ.

Բովանդակություն

Անկախ աուդիտորի եզրակացություն	3
Հոգաբարձուների խորհրդի կազմը 2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	6
Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն	7
Գործունեության մասին հաշվետվություն	8
Դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվություն	9
Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ	10

Անկախ աուդիտորի եզրակացություն

Գրանթ Թորնթոն ՓԲԸ
Երևան Պլազա բիզնես կենտրոն
ՀՀ, ք. Երևան 0015
Գրիգոր Լուսավորչի 9
Հ. + 374 10 50 09 64/61

Grant Thornton CJSC
Yerevan Plaza Business Center
9 Grigor Lusavorich Street,
Yerevan 0015, Republic of Armenia
T + 374 10 50 09 64/61

«Հայաստանի մանուկներ» բարեգործական հիմնադրամի հոգաբարձուների խորհրդին

Կարծիք

Մենք աուդիտի ենք ենթարկել «Հայաստանի մանուկներ» բարեգործական հիմնադրամի (Հիմնադրամ) ֆինանսական հաշվետվությունները, որոնք ներառում են 2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունը, այդ ամսաթվին ավարտված տարվա գործունեության մասին հաշվետվությունը և դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվությունը, ինչպես նաև ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրությունները, ներառյալ հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության նշանակալի մասերի վերաբերյալ համառոտագիրը:

Մեր կարծիքով՝ կից ֆինանսական հաշվետվությունները տալիս են Հիմնադրամի՝ 2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ֆինանսական վիճակի և նույն ամսաթվին ավարտված տարվա ֆինանսական արդյունքների ու դրամական հոսքերի ճշմարիտ և իրական պատկերը՝ համաձայն Ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտների (ՖՀՄՍ-ներ):

Կարծիքի հիմք

Մենք աուդիտն անցկացրել ենք աուդիտի միջազգային ստանդարտներին (ԱՄՍ-ներ) համապատասխան: Այդ ստանդարտներից բխող մեր պատասխանատվությունը լրացուցիչ նկարագրված է մեր եզրակացության՝ «*Աուդիտորի պատասխանատվությունը ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի համար*» բաժնում: Մենք անկախ ենք Հիմնադրամից՝ համաձայն Հաշվապահների էթիկայի միջազգային ստանդարտների խորհրդի կողմից հրապարակված «*Պրոֆեսիոնալ հաշվապահի էթիկայի կանոնագրքի*» (ՀԷՄՄԽ կանոնագիրք) և էթիկայի համապատասխան պահանջների, որոնք կիրառելի են ֆինանսական հաշվետվությունների մեր աուդիտի նկատմամբ Հայաստանի Հանրապետությունում, և կատարել ենք էթիկայի գծով մեր այլ պարտականությունները՝ էթիկայի նշված պահանջների համաձայն: Մենք համոզված ենք, որ մեր կողմից ձեռք բերված աուդիտորական ապացույցները բավարար և համապատասխան հիմք են հանդիսանում մեր կարծիքն արտահայտելու համար:

Ղեկավարության և կառավարման օղակներում գտնվող անձանց պատասխանատվությունը ֆինանսական հաշվետվությունների համար

Ղեկավարությունը պատասխանատու է ՖՀՄՍ-ների համաձայն ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման և ճշմարիտ ներկայացման և այնպիսի ներքին

հսկողության համար, որն ըստ դեկլարության, անհրաժեշտ է խարդախության կամ սխալի հետևանքով էական խեղաթյուրումներից զերծ ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստումն ապահովելու համար:

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստելիս դեկլարությունը պատասխանատու է Հիմնադրամի՝ անընդհատ գործելու կարողությունը գնահատելու համար, համապատասխան դեպքերում անընդհատության հետ կապված հարցերը բացահայտելու և Հիմնադրամի գործունեության անընդհատության ենթադրության հիման վրա հաշվետվությունները պատրաստելու համար, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ սահմանված իրավասու մարմինը մտադիր է լուծարել Հիմնադրամը, ընդհատել դրա գործունեությունը կամ, երբ չունի այդպես չվարվելու որևէ իրատեսական այլընտրանք:

Կառավարման օղակներում գտնվող անձիք պատասխանատու են Հիմնադրամի ֆինանսական հաշվետվողականության գործընթացի վերահսկման համար:

Առողիտորի պատասխանատվությունը ֆինանսական հաշվետվությունների առողիտի համար

Մեր նպատակն է ձեռք բերել ողջամիտ հավաստիացում առ այն, որ ֆինանսական հաշվետվությունները բոլոր էական առումներով զերծ են էական խեղաթյուրումներից՝ անկախ դրանց՝ խարդախության կամ սխալի հետևանքով առաջացման հանգամանքից, և ներկայացնել մեր կարծիքը ներառող առողիտորական եզրակացություն: Ողջամիտ հավաստիացումը բարձր մակարդակի հավաստիացում է, բայց այն չի երաշխավորում, որ ԱՄՄ-ներին համապատասխան իրականացված առողիտոր միջոց կհայտնաբերի էական խեղաթյուրումը, երբ այն առկա է: Խեղաթյուրումները կարող են առաջանալ խարդախության կամ սխալի արդյունքում և համարվում են էական, երբ խելամտորեն կարող է ակնկալվել, որ դրանք առանձին կամ միասին վերցրած կազդեն օգտագործողների՝ այդ ֆինանսական հաշվետվությունների հիման վրա կայացվող տնտեսական որոշումների վրա:

Որպես ԱՄՄ-ներին համապատասխան առողիտի մաս, առողիտի ողջ ընթացքում մենք կիրառում ենք մասնագիտական դատողություն և պահպանում ենք մասնագիտական կասկածամտություն: Ի լրումն՝

- Որոշակիացնում և գնահատում ենք խարդախության կամ սխալի հետևանքով ֆինանսական հաշվետվությունների էական խեղաթյուրման ռիսկերը, նախագծում և իրականացնում ենք առողիտորական ընթացակարգեր՝ այդ ռիսկերին արձագանքելու նպատակով, և ձեռք ենք բերում առողիտորական ապացույցներ, որոնք բավարար ու համապատասխան հիմք են հանդիսանում մեր կարծիքի համար: Խարդախության պատճառով առաջացած էական խեղաթյուրման չհայտնաբերման ռիսկն ավելի բարձր է, քան սխալի հետևանքով էական խեղաթյուրման չհայտնաբերման ռիսկը, քանի որ խարդախությունը կարող է ներառել հանցավոր համաձայնություն, զեղծարարություն, միտումնավոր բացթողումներ, սխալ ներկայացումներ կամ ներքին հսկողության չարաշահում:

- Ձեռք ենք բերում պատկերացում աուդիտին վերաբերող ներքին հսկողության մասին՝ տվյալ հանգամանքներին համապատասխան աուդիտորական ընթացակարգեր նախագծելու, այլ ոչ թե Հիմնադրամի ներքին հսկողության արդյունավետության վերաբերյալ կարծիք արտահայտելու համար:
- Գնահատում ենք հաշվապահական հաշվառման կիրառված քաղաքականության տեղին լինելը, ինչպես նաև ղեկավարության կողմից կատարած հաշվապահական հաշվառման գնահատումների և համապատասխան բացահայտումների ողջամտությունը:
- Եզրահանգումներ ենք կատարում ղեկավարության կողմից հաշվապահական հաշվառման անընդհատության հիմունքի կիրառման տեղին լինելու վերաբերյալ և, հիմնվելով ձեռք բերված աուդիտորական ապացույցների վրա, գնահատում ենք՝ արդյոք առկա է ղեկավարի կամ հանգամանքների հետ կապված էական անորոշություն, որը կարող է նշանակալի կասկած հարուցել Հիմնադրամի անընդհատ գործելու կարողության վերաբերյալ: Եթե մենք եզրահանգում ենք, որ առկա է էական անորոշություն, ապա մեզանից պահանջվում է աուդիտորի եզրակացությունում ուշադրություն հրավիրել ֆինանսական հաշվետվությունների համապատասխան բացահայտումներին, կամ, եթե այդպիսի բացահայտումները բավարար չեն, ձևավոխել մեր կարծիքը: Մեր եզրահանգումները հիմնված են մինչև մեր եզրակացության ամսաթիվը ձեռք բերված աուդիտորական ապացույցների վրա: Այնուամենայնիվ, ապագա ղեկավարը կամ իրավիճակները կարող են ստիպել Հիմնադրամին դադարեցնել անընդհատության հիմունքի կիրառումը:
- Գնահատում ենք ֆինանսական հաշվետվությունների ընդհանուր ներկայացումը, կառուցվածքը և բովանդակությունը, ներառյալ բացահայտումները, ինչպես նաև ֆինանսական հաշվետվությունների հիմքում ընկած գործարքների ու ղեկավարի ճշմարիտ ներկայացումը:

Կառավարման օղակներում գտնվող անձանց, ի թիվս այլ հարցերի, հաղորդակցում ենք աուդիտորական առաջադրանքի պլանավորված շրջանակի և ժամկետների, ինչպես նաև աուդիտի ընթացքում հայտնաբերված նշանակալի հարցերի, ներառյալ ներքին հսկողությանը վերաբերող նշանակալի թերությունների մասին:

Արմեն Հովհաննիսյան
Տնօրեն

Բմիլ Վասիլյան
Առաջադրանքի պատասխանատու

2022թ. հունիսի 16

Հոգաբարձուների խորհրդի կազմը 2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ

Հիմնադրամի հոգաբարձուների խորհրդի կազմը 2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ներկայացված է ստորև.

- Ռիչարդ Բեզջյան, խորհրդի նախագահ
- Օվսաննա Եղոյան, անդամ
- Մերոբ Խաչատրյան, անդամ
- Բագրատ Սարգիս Բալաբանյան, անդամ
- Գարո Հ. Արմեն, անդամ
- Ալիս Սարայդարյան, անդամ:

Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն

Հազար դրամ

	Շանթթ.	2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Ակտիվներ			
<i>Ոչ ընթացիկ ակտիվներ</i>			
Հիմնական միջոցներ	4	3,372,151	2,885,500
Ոչ նյութական ակտիվներ		10,582	10,599
Կանխավճարներ ոչ ընթացիկ ակտիվներ ձեռք բերելու համար		90,144	2,913
		<u>3,472,877</u>	<u>2,899,012</u>
<i>Ընթացիկ ակտիվներ</i>			
Պաշարներ	5	56,641	19,576
Դեբիտորական պարտքեր	6	66,933	22,177
Բանկային ավանդներ	7	106,469	40,837
Մնացորդներ դրամարկղում և բանկերում	8	43,764	141,706
		<u>273,807</u>	<u>224,296</u>
Ընդամենը ակտիվներ		<u>3,746,684</u>	<u>3,123,308</u>
Պարտավորություններ և գուտ ակտիվներ			
<i>Ոչ ընթացիկ պարտավորություններ</i>			
Ակտիվներին վերաբերող շնորհներ	9	3,472,877	2,899,012
		<u>3,472,877</u>	<u>2,899,012</u>
<i>Ընթացիկ պարտավորություններ</i>			
Կրեդիտորական պարտքեր	10	109,825	37,222
Եկամուտներին վերաբերող շնորհներ	11	163,982	187,074
		<u>273,807</u>	<u>224,296</u>
<i>Պահուստներ</i>			
Կուտակված արդյունք		-	-
		-	-
Ընդամենը պարտավորություններ և պահուստներ		<u>3,746,684</u>	<u>3,123,308</u>

Ֆինանսական հաշվետվությունները հաստատվել են 2022թ. հունիսի 16-ին:

Կորյուն Խաչատուրյան

Գործադիր տնօրեն

Հերմինե Թովմասյան

Գլխավոր հաշվապահ

Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունը պետք է ընթերցվի այս ֆինանսական հաշվետվությունների բաղկացուցիչ մասը կազմող 10-ից մինչև 31-րդ էջերում ներկայացված կից ծանոթագրությունների հետ մեկտեղ:

Գործունեության մասին հաշվետվություն

Հազար դրամ

		2021թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	2020թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի
	Ծանոթ.		
Իրացումից հասույթ		84,993	35,818
Վաճառքի ինքնարժեք		(72,515)	(60,584)
Համախառն շահույթ		12,478	(24,766)
Շնորհներից եկամուտ	12	1,885,489	1,380,355
Ծրագրային ծախսեր	13	(1,792,193)	(1,295,268)
		105,774	60,321
Այլ եկամուտ		5,466	122
Իրացման ծախսեր		(12,243)	(2,715)
Ընդհանուր և վարչական ծախսեր	14	(92,936)	(71,769)
Այլ ֆինանսական արդյունքներ		(7,868)	11,175
Ֆինանսական եկամուտ	15	9,872	3,918
		8,065	1,052
Շահութահարկի գծով ծախս		(8,065)	(1,052)
		-	-

Գործունեության մասին հաշվետվությունը պետք է ընթերցվի այս ֆինանսական հաշվետվությունների բաղկացուցիչ մասը կազմող 10-ից մինչև 31-րդ էջերում ներկայացված կից ծանոթագրությունների հետ մեկտեղ:

Դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվություն

Հազար դրամ

	2021թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	2020թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի
Գործառնական գործունեությունից դրամական միջոցների հոսքեր		
Տարվա արդյունք	-	-
<i>Ճշգրտումներ</i>		
Մաշվածություն և ամորտիզացիա	240,904	197,980
Հիմնական միջոցների օտարումից վնաս	8,843	4,066
Ֆինանսական եկամուտ	(9,872)	(3,918)
Ակտիվներին վերաբերող շնորհներից եկամուտ	(240,902)	(197,982)
Այլ ֆինանսական արդյունքներ	7,868	(11,175)
	<u>6,841</u>	<u>(11,029)</u>
<i>Փոփոխություններ հետևյալ հոդվածներում</i>		
Պաշարներ	(37,065)	9,826
Դեբիտորական պարտքեր	(44,747)	(15,409)
Բանկային ավանդներ	(65,632)	-
Կրեդիտորական պարտքեր	72,800	(43,551)
Եկամուտներին վերաբերող շնորհներ	(23,092)	145,696
<i>Գործառնական գործունեությունից ստացված զուտ դրամական միջոցներ</i>	<u>(90,895)</u>	<u>85,533</u>
<i>Ներդրումային գործունեությունից դրամական միջոցների հոսքեր</i>		
Հիմնական միջոցների ձեռքբերում	(823,612)	(325,581)
Ստացված տոկոսներ	9,872	3,918
Ստացված շնորհներ	814,767	321,516
<i>Ներդրումային գործունեությունից ստացված/(գործունեության համար օգտագործված) զուտ դրամական միջոցներ</i>	<u>1,027</u>	<u>(147)</u>
<i>Դրամարկղում և բանկերում մնացորդների զուտ աճ/(նվազում)</i>	<u>(89,868)</u>	<u>85,386</u>
Արտարժույթի փոխարժեքի ազդեցությունը դրամական միջոցների վրա	(8,074)	11,240
Դրամարկղում և բանկերում մնացորդներ տարվա սկզբում (տե'ս ծանոթ. 8)	<u>141,706</u>	<u>45,080</u>
Դրամարկղում և բանկերում մնացորդներ տարվա վերջում (տե'ս ծանոթ. 8)	<u>43,764</u>	<u>141,706</u>

Դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվությունը պետք է ընթերցվի այս ֆինանսական հաշվետվությունների բաղկացուցիչ մասը կազմող 10-ից մինչև 31-րդ էջերում ներկայացված կից ծանոթագրությունների հետ մեկտեղ:

Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

1 Գործառնությունների բնույթը և ընդհանուր տեղեկատվություն

«Հայաստանի մանուկներ» բարեգործական հիմնադրամը (Հիմնադրամ) հիմնադրվել է 2003թ.:

Հիմնադրամի հիմնական նպատակն է՝ ցուցաբերել աջակցություն երեխաների բարեկեցության, առողջապահության և կրթության բնագավառներում Հայաստանում՝ առողջապահական, կրթական, ենթակառուցվածքային, տնտեսական զարգացման և սոցիալական ծրագրերի իրականացման միջոցով:

Հիմնադրամի աշխատակիցների միջին թվաքանակը 2021թ. կազմել է 118 մարդ (2020թ.՝ 103 մարդ):

Հիմնադրամի իրավաբանական հասցեն է՝ Հայաստանի Հանրապետություն, ք. Երևան 0001, Մելիք-Ադամյան 2/2:

Գործարար միջավայր

Հայաստանում իրականացվող քաղաքական և տնտեսական փոփոխությունները, ինչպես նաև իրավական, հարկային և օրենսդրական համակարգերի զարգացումը շարունակական բնույթ են կրում: Հայաստանի տնտեսության կայունությունը և զարգացումը մեծապես կախված է այս փոփոխություններից: Կառավարությունը հաստատել է արդյունավետ կառավարման իր հանձնառությունը, որը ենթադրում է հակակոռուպցիոն ջանքեր, թափանցիկություն և հաշվետվողականություն:

2020թ. մարտ ամսին Առողջապահության համաշխարհային կազմակերպությունը 2019թ. դեկտեմբեր ամսին Չինաստանում բռնկված կորոնավիրուսը (COVID-19) դասակարգեց որպես համավարակ: Կորոնավիրուսն արդեն իսկ էական ազդեցություն է ունեցել համաշխարհային տնտեսության և խոշոր ֆինանսական շուկաների վրա:

Հայաստանի Հանրապետության կառավարությունը և կենտրոնական բանկը տնտեսության վրա կորոնավիրուսի ազդեցությունը մեղմացնելու նպատակով իրականացնում են շարունակական միջոցառումներ: Ի թիվս այլ միջոցառումների, վերջիններս ներառում են նաև տուժած ճյուղերի և անհատների փոխառությունների սուբսիդավորում և վարկային «արձակուրդներ»:

Հիմնադրամի ղեկավարությունը գտնում է, որ իրացվելիության ընթացիկ մակարդակը բավարար է կայուն գործունեության համար: Հիմնադրամը պարբերաբար վերանայում է իր իրացվելիության մակարդակը և, անհրաժեշտության դեպքում, պատրաստ է կիրառել իրացվելիության աջակցության համապատասխան գործիքակազմ:

Իրավիճակն Հայաստանի Հանրապետությունում էլ ավելի է սրվել Ադրբեջանի Հանրապետության կողմից սանձազերծված պատերազմի արդյունքում: Չնայած կնքված զինադադարի համաձայնագրին՝ դեռևս անորոշ են պատերազմի հետևանքները Հայաստանի տնտեսության վրա թե կարճաժամկետ, և թե երկարաժամկետ առումներով:

Վերոնշյալ իրադարձությունները կարող են հետագայում էական ազդեցություն ունենալ Հիմնադրամի ապագա գործունեության և ֆինանսական կայունության վրա, որոնց ամբողջական հետևանքները դժվար է կանխատեսել ներկա պահին: Ապագա տնտեսական և

քաղաքական իրավիճակը և վերջիններիս ազդեցությունը Հիմնադրամի գործունեության վրա կարող են տարբերվել Հիմնադրամի ղեկավարության ներկա սպասումներից:

Տվյալ ֆինանսական հաշվետվությունները չեն արտացոլում վերը նկարագրվածի հնարավոր ապագա ազդեցությունը Հիմնադրամի գործունեության վրա:

2 Պատրաստման հիմքերը

2.1 Համապատասխանություն

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են Ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտների (ՖՀՄՍ) համաձայն, ինչպես հրապարակվել է Հաշվապահական հաշվառման միջազգային ստանդարտների խորհրդի (ՀՀՄՄԽ) կողմից: Հաշվետվությունները պատրաստվել են՝ հիմնվելով այն գնահատման վրա, որ Հիմնադրամն իր գործունեությունն իրականացնում է անընդհատության սկզբունքից ելնելով:

Ներկայումս ՖՀՄՍ-ները չեն պարունակում հաշվապահական հաշվառման վարման և ֆինանսական հաշվետվությունների ներկայացման վերաբերյալ հատուկ ուղեցույցներ շահույթ չհետապնդող և ոչ կառավարական կազմակերպությունների համար: Եթե ՖՀՄՍ-ները չեն տալիս ուղղություն շահույթ չհետապնդող ոլորտի կազմակերպություններին հատուկ գործարքների հաշվառման վերաբերյալ, ապա հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունը պետք է հիմնվի ՖՀՄՍ-ների ընդհանուր սկզբունքների վրա՝ համաձայն Հաշվապահական հաշվառման միջազգային ստանդարտների խորհրդի (ՀՀՄՄԽ) *«Ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման և ներկայացման հայեցակարգային հիմունքների»:*

2.2 Չափման հիմքեր

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են հաշվեգրման սկզբունքով և սկզբնական արժեքի մեթոդով:

2.3 Գործառնական և ներկայացման արժույթ

Հայաստանի Հանրապետության ազգային արժույթը հայկական դրամն է (դրամ), որն էլ հանդիսանում է Հիմնադրամի գործառնական արժույթը, քանի որ այն լավագույնս արտացոլում է ֆինանսական հաշվետվությունների հիմքում ընկած իրադարձությունների և Հիմնադրամի գործարքների տնտեսական բովանդակությունը:

Սույն ֆինանսական հաշվետվությունները ներկայացված են հայկական դրամով (եթե այլ բան նշված չէ), քանի որ, ղեկավարության համոզմամբ, այս արժույթն առավել օգտակար է Հիմնադրամի ֆինանսական հաշվետվություններն օգտագործողների համար: Դրամով ներկայացված ամբողջ ֆինանսական տեղեկատվությունը կլորացված է մինչև մոտակա հազար միավորը:

2.4 Գնահատումների և դատողությունների կիրառում

ՖՀՄՍ-ներին համապատասխան ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստումը պահանջում է, որպեսզի Հիմնադրամի ղեկավարությունը կարևոր գնահատումներ և ենթադրություններ կատարի, որոնք ազդեցություն են գործում ֆինանսական հաշվետվությունների ամսաթվի դրությամբ ակտիվների և պարտավորությունների գումարների, ինչպես նաև հաշվետու տարվա եկամուտների և ծախսերի գումարների վրա: Առավել մեծ դատողություն պահանջող և բարդություն ներկայացնող էական ոլորտները, կամ այն ոլորտները, որտեղ ենթադրություններն ու գնահատումներն էական են

Ֆինանսական հաշվետվությունների համար, բացահայտված են ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություն 17-ում:

2.5 Նոր և վերանայված ստանդարտների ընդունում

Ընթացիկ տարում Հիմնադրամն ընդունել է իր գործունեության համար կիրառելի և 2021թ. հունվարի 1-ից սկսվող ժամանակաշրջանների համար ուժի մեջ մտած բոլոր նոր և վերանայված ստանդարտները և մեկնաբանությունները, որոնք հրապարակվել են Հաշվապահական հաշվառման միջազգային ստանդարտների խորհրդի (ՀՀՄՄԽ) և ՀՀՄՄԽ-ի Մեկնաբանման կոմիտեի (ՄԿ) կողմից:

Նշված փոփոխությունների բնույթը և ազդեցությունը բացահայտված են ստորև:

Նոր և վերանայված ստանդարտներ և մեկնաբանություններ, որոնք կիրառելի են 2021թ. հունվարի 1-ից և դրանից հետո սկսվող տարեկան ժամանակաշրջանների համար

Ներքոհիշյալ նոր ստանդարտներն ու փոփոխությունները, որոնք առաջին անգամ կիրառվել են 2021թ. , որն է էական ազդեցություն չեն ունեցել Հիմնադրամի ֆինանսական հաշվետվությունների վրա:

Ստանդարտ	Ստանդարտի կամ մեկնաբանության անունը
<i>Տարբեր</i>	<i>Ուղենշային տոկոսադրույթի բարեփոխում (փուլ 2) (ՀՀՄՄ 9, ՀՀՄՄ 39, ՀՀՄՄ 16, ՀՀՄՄ 4, ՀՀՄՄ 7 փոփոխություններ)</i>

Ստանդարտներ, փոփոխություններ և մեկնաբանություններ գործող ստանդարտների վերաբերյալ, որոնք դեռևս չեն գործում և նախօրոք չեն ներդրվել Հիմնադրամի կողմից

Այս ֆինանսական հաշվետվությունների հաստատման ամսաթվի դրությամբ Հաշվապահական հաշվառման միջազգային ստանդարտների խորհրդի (ՀՀՄՄԽ) կողմից թողարկվել են որոշակի նոր ստանդարտներ, փոփոխություններ և մեկնաբանություններ գործող ստանդարտների վերաբերյալ, որոնք սակայն դեռևս չեն գործում և նախօրոք չեն ներդրվել Հիմնադրամի կողմից:

Ղեկավարությունը կանխատեսում է, որ բոլոր կիրառելի հրապարակումները կներդրվեն Հիմնադրամի հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունում սկսած հրապարակման ուժի մեջ մտնելու ամսաթվին հաջորդող առաջին իսկ ժամանակաշրջանից:

Ղեկավարության կանխատեսմամբ այս փոփոխությունները էական ազդեցություն չեն ունենա Հիմնադրամի ֆինանսական հաշվետվությունների վրա և ներկայացված են ստորև.

Ստանդարտ	Ստանդարտի կամ մեկնաբանության անունը	Տվյալ ամսաթվին կամ դրանից հետո սկսվող հաշվետու ժամանակաշրջանների համար կիրառելի
<i>ՀՀՄՄ 16</i>	<i>COVID-19-ի հետ կապված վարձակալության արտոնություններ 2021թ. հունիսի 30-ից հետո</i>	<i>1 ապրիլի 2021թ.</i>
<i>ՀՀՄՄ 3</i>	<i>Հղումներ հայեցակարգային հիմունքներին (ՀՀՄՄ 3 փոփոխություններ)</i>	<i>1 հունվարի 2022թ.</i>

ՀՀՄՍ 16	Մուտքեր նախքան նախատեսված օգտագործումը (ՀՀՄՍ 16 փոփոխություններ)	1 հունվարի 2022թ.
ՀՀՄՍ 37	Անբարենպաստ պայմանագրեր. Պայմանագրի կատարման ծախսումներ (ՀՀՄՍ 37 փոփոխություններ)	1 հունվարի 2022թ.
ՖՀՄՍ 1, ՖՀՄՍ 9, ՀՀՄՍ 41, ՖՀՄՍ 16	2018-2020թթ. ՖՀՄՍ-ների տարեկան բարեփոխումներ (ՖՀՄՍ 1, ՖՀՄՍ 9, ՀՀՄՍ 41, ՖՀՄՍ 16 փոփոխություններ)	1 հունվարի 2022թ.
ՖՀՄՍ 17	Ապահովագրության պայմանագրեր	1 հունվարի 2023թ.
ՖՀՄՍ 4	ՖՀՄՍ 9-ի կիրառումից ժամանակավոր ազատման երկարացում (ՖՀՄՍ 4 փոփոխություններ)	1 հունվարի 2023թ.
ՖՀՄՍ 17	ՖՀՄՍ 17-ի և ՖՀՄՍ 9-ի սկզբնական կիրառում – համադրելի տեղեկատվություն (ՖՀՄՍ 17 փոփոխություն)	1 հունվարի 2023թ.
ՀՀՄՍ 1	Պարտավորությունների դասակարգումը որպես ընթացիկ կամ ոչ ընթացիկ (ՀՀՄՍ 1 փոփոխություն)	1 հունվարի 2023թ.
ՀՀՄՍ 12	Մեկ գործարքից առաջացող ակտիվներին և պարտավորություններին վերաբերող հետաձգված հարկ (ՀՀՄՍ 12 փոփոխություններ)	1 հունվարի 2023թ.

3 Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականություն

3.1 Արտարժույթ

Արտարժույթով գործարքներ

Ֆինանսական հաշվետվություններ պատրաստելիս Հիմնադրամի համար գործառնական արժույթից տարբեր այլ արժույթով իրականացված գործարքները գրանցվում են գործարքի օրվա դրությամբ Հայաստանի Հանրապետության Կենտրոնական բանկի (ՀՀ ԿԲ) կողմից հրապարակված փոխարժեքով: Յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ արտարժույթով դրամային հոդվածները վերահաշվարկվում են՝ կիրառելով հաշվետու ամսաթվի դրությամբ ՀՀ ԿԲ-ի կողմից հրապարակված փոխարժեքը. 2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ 1 ԱՄՆ դոլարը կազմում էր 480.14 ՀՀ դրամ, 1 եվրոն՝ 542.61 ՀՀ դրամ (2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ 1 ԱՄՆ դոլարը կազմում էր 522.59 ՀՀ դրամ, 1 եվրոն՝ 641.11 ՀՀ դրամ): Ոչ դրամային հոդվածները չեն վերահաշվարկվում և չափվում են պատմական արժեքով (հաշվարկվում են՝ օգտագործելով գործարքի օրվա դրությամբ գործող փոխարժեքը), բացառությամբ իրական արժեքով հաշվառվող և արտարժույթով արտահայտված ոչ դրամային հոդվածների, որոնք վերահաշվարկվում են իրական արժեքի չափման օրվա դրությամբ գործող փոխարժեքով:

Արտարժույթով գործարքներից, ինչպես նաև արտարժույթով արտահայտված դրամային հոդվածների վերահաշվարկումից առաջացած փոխարժեքային տարբերությունները ճանաչվում են ժամանակաշրջանի արդյունքում::

3.2 Հիմնական միջոցներ

Հիմնական միջոցները հաշվառվում են սկզբնական արժեքով՝ հանած կուտակված մաշվածությունը և արժեզրկումից կորուստները: Սկզբնական արժեքը ներառում է ձեռքբերման գինը, ներկրման տուրքերը, հարկերը, որոնք ենթակա չեն վերադարձման և ուղղակիորեն վերագրվող ծախսումներ: Երբ հիմնական միջոցների միավորը բաղկացած է տարբեր օգտակար ծառայության ժամկետ ունեցող խոշոր բաղկացուցիչներից, դրանք հաշվառվում են որպես հիմնական միջոցի առանձին միավորներ:

Օգտագործման համար ոչ մատչելի հիմնական միջոցները, որոնք պահվում են վարձակալության տալու կամ վարչական, կամ դեռևս անորոշ նպատակով, հաշվառվում են սկզբնական արժեքով՝ հանած արժեզրկումից կորուստները: Սկզբնական արժեքը ներառում է ուղղակիորեն վերագրելի ծախսումները, տեղանքի նախապատրաստման, տեղակայման ծախսումները, մասնագիտական վճարները, իսկ որակավորվող ակտիվի դեպքում՝ նաև կապիտալացման ենթակա փոխառության ծախսումները՝ համաձայն Հիմնադրամի հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության:

Հիմնական միջոցի օտարման կամ դուրսգրման հետևանքով առաջացած օգուտը կամ վնասը որոշվում է վաճառքից հասույթի և ակտիվի հաշվեկշռային արժեքի տարբերությամբ և ճանաչվում է տարվա արդյունքում:

Հիմնական միջոցի՝ որպես առանձին ակտիվ հաշվառվող միավորի բաղկացուցիչ փոխարինման ծախսումները կապիտալացվում են դուրս գրված բաղկացուցիչ հաշվեկշռային արժեքի հետ: Այլ հետագա ծախսումները կապիտալացվում են միայն այն ժամանակ, երբ դրանք ավելացնում են հիմնական միջոցի միավորի հետ կապված ապագա տնտեսական օգուտները: Բոլոր այլ ծախսումները, ներառյալ պահպանման և վերանորոգման ծախսումները, ճանաչվում են տարվա արդյունքում՝ կատարվելու ժամանակաշրջանում:

Մաշվածությունը ճանաչվում է տարվա արդյունքում կամ ավելացվում է այլ ակտիվի սկզբնական արժեքին՝ կիրառելով գծային մեթոդը հիմնական միջոցի օգտակար ծառայության գնահատված ժամկետի ընթացքում: Մաշվածության հաշվարկը սկսվում է այն պահից, երբ ակտիվը դառնում է մատչելի՝ իր նպատակային նշանակությամբ օգտագործելու համար: Հիմնական միջոցների գնահատված օգտակար ծառայության ժամկետները ներկայացված են ստորև.

Շենքեր և շինություններ	- 20-30 տարի
Համակարգչային տեխնիկա և սարքավորումներ	- 3-5 տարի
Տրանսպորտային միջոցներ	- 5-10 տարի
Տնտեսական գույք	- 5 տարի:

Հողի հաշվեկշռային արժեքը չի մաշվում, քանի որ հողի համար հնարավոր չէ որոշել վերջավոր օգտակար ծառայության ժամկետ:

3.3 Ոչ նյութական ակտիվներ

Ոչ նյութական ակտիվները, որոնք ձեռք են բերվել Հիմնադրամի կողմից և ունեն օգտակար ծառայության որոշակի ժամկետ, ներկայացված են սկզբնական արժեքով՝ հանած կուտակված ամորտիզացիան և արժեզրկումից կորուստները:

Ամորտիզացիան ճանաչվում է տարվա արդյունքում կամ ավելացվում է այլ ակտիվի սկզբնական արժեքին՝ կիրառելով գծային մեթոդը ոչ նյութական ակտիվի օգտակար ծառայության գնահատված ժամկետի ընթացքում, որը կազմում է 10 տարի համակարգչային ծրագրի համար:

3.4 Վարձակալված ակտիվներ

Հիմնադրամը կնքում է վարձակալական պայմանագրեր հիմնականում գրասենյակային տարածքի համար: Գրասենյակային տարածքի գծով վարձակալական պայմանագիրը սկզբնապես կնքվել է 3 տարի ժամկետով: Հիմնադրամը չի կնքում վաճառքի և հետադարձ վարձակալության պայմանագրեր: Բոլոր վարձակալության պայմանագրերը կնքվում են անհատական հիմունքներով:

Հիմնադրամը գնահատում է, թե արդյոք պայմանագիրը վարձակալական է, կամ պարունակում է վարձակալություն պայմանագրի գործողության սկզբում: Վարձակալության պայմանագիրն իրավունք է տալիս որոշակի ժամանակահատվածում սահմանելու որոշակիացված ակտիվի օգտագործման ուղղությունները և ստանալու որոշակիացված ակտիվից բոլոր տնտեսական օգուտները՝ փոխհատուցման դիմաց:

3.5 Պաշարներ

Պաշարներն այն ակտիվներն են, որոնք պահվում են սովորական գործունեության ընթացքում վաճառքի համար, կամ հումքի, կամ նյութի ձևով՝ արտադրանքի թողարկման կամ ծառայությունների մատուցման ընթացքում օգտագործելու համար: Պահեստամասերը, վթարային սարքավորումները և օժանդակ սարքավորումները նույնպես ճանաչվում են որպես պաշար, եթե դրանք չեն համապատասխանում հիմնական միջոցների սահմանմանը:

Պաշարները հաշվառվում են ինքնարժեքից և իրացման գուտ արժեքից նվազագույնով: Իրացման գուտ արժեքը սովորական գործունեության ընթացքում վաճառքի ձևավորվող զինն է՝ հանած համալրման և վաճառքը կազմակերպելու համար անհրաժեշտ ծախսումները: Պաշարների ինքնարժեքը հաշվարկվում է՝ օգտագործելով առաջին մուտք՝

առաջին ելք (ԱՄԱԵ) մեթոդը, և ներառում է պաշարների ձեռքբերման, ինչպես նաև դրանք իրենց ներկայիս վիճակին և գտնվելու վայր հասցնելու ծախսերը:

3.6 Ֆինանսական գործիքներ

Ճանաչում և ապաճանաչում

Ֆինանսական ակտիվները և ֆինանսական պարտավորությունները ճանաչվում են, երբ Հիմնադրամը դառնում է ֆինանսական գործիքի պայմանագրային կողմ:

Ֆինանսական ակտիվներն ապաճանաչվում են, երբ լրանում են ֆինանսական ակտիվից ակնկալվող դրամական հոսքերի նկատմամբ պայմանագրային իրավունքները, կամ այն ժամանակ, երբ ֆինանսական ակտիվները բոլոր նշանակալից ռիսկերով ու հատուցումներով փոխանցվում են երրորդ կողմին:

Ֆինանսական պարտավորությունները ապաճանաչվում են, երբ դրանք մարվում են, վճարման ենթակա չեն, չեղյալ են ճանաչվել կամ լրացել է դրանց ուժի մեջ լինելու ժամկետը:

Ֆինանսական ակտիվների դասակարգումը և սկզբնական չափումը

Բոլոր ֆինանսական ակտիվները սկզբնապես չափվում են իրական արժեքով՝ գումարած գործարքի հետ կապված ծախսումները:

Ֆինանսական ակտիվները բաժանվում են հետևյալ կատեգորիաների.

- ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող,
- իրական արժեքով չափվող՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով,
- իրական արժեքով չափվող՝ այլ համապարփակ արդյունքի միջոցով:

Դասակարգումը բնորոշվում է հետևյալ երկու պարագայով.

- Հիմնադրամի՝ ֆինանսական ակտիվների կառավարման բիզնես մոդելը,
- ֆինանսական ակտիվի՝ պայմանագրային դրամական հոսքերի հատկանիշները:

Ֆինանսական ակտիվներին առնչվող ամբողջ եկամուտը և ծախսերը, որոնք ճանաչվում են տարվա արդյունքում, արտացոլված են ֆինանսական ծախսերում, ֆինանսական եկամտում կամ այլ ֆինանսական արդյունքներում: Հիմնադրամի ֆինանսական ակտիվները, ըստ կատեգորիաների ներկայացված են ծանոթագրություն 18.2-ում:

Ֆինանսական ակտիվների հետագա չափումը

Ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվներ

Ֆինանսական ակտիվները հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով, եթե ակտիվները բավարարում են հետևյալ պայմաններին (և չեն դասակարգված որպես իրական արժեքով չափվող՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով).

- դրանք պահվում են այն բիզնես մոդելի շրջանակներում, որի նպատակն է պահել ֆինանսական ակտիվները և հավաքագրել դրանց հետ կապված պայմանագրային դրամական հոսքերը,
- ֆինանսական ակտիվների պայմանագրային պայմաններն առաջացնում են դրամական հոսքեր, որոնք հանդիսանում են միայն մայր գումարի և չմարված մայր գումարի վրա հաշվարկված տոկոսների վճարումներ:

Սկզբնական ճանաչումից հետո այս ակտիվները չափվում են ամորտիզացված արժեքով՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը: Այն դեպքերում, երբ զեղչման ազդեցությունը աննշան է, զեղչում չի կատարվում: Ֆինանսական գործիքների այս

կատեգորիայում են դասակարգվում Հիմնադրամի դրամական միջոցները, դեբիտորական պարտքերի մեծամասնությունը:

Ֆինանսական ակտիվներ՝ չափվող իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով

Ֆինանսական ակտիվները, որոնք պահվում են «հավաքագրման համար պահվող» կամ «հավաքագրման և վաճառքի համար պահվող» բիզնես մոդելներից տարբեր մոդելի շրջանակներում, դասակարգվում են որպես իրական արժեքով չափվող՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով: Ինտագրում, անկախ բիզնես մոդելից, բոլոր այն ֆինանսական ակտիվները, որոնց պայմանագրային դրամական հոսքերը չեն հանդիսանում միայն մայր գումարի և հաշվարկված տոկոսի մարում, հաշվառվում են իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով: Բոլոր ածանցյալ ֆինանսական գործիքները դասակարգվում են այս կատեգորիայում:

Դեբիտորական պարտքեր և պայմանագրային ակտիվներ

Հիմնադրամը հաշվառում է դեբիտորական պարտքերը և պայմանագրային ակտիվները օգտվելով պարզեցված մոտեցումից և կորստի գծով պահուստը ձևակերպում է որպես գործողության ամբողջ ժամանակահատվածի ընթացքում ակնկալվող պարտքային կորուստներ: Դրանք իրենցից ներկայացնում են պայմանագրային դրամական հոսքերի ակնկալվող դադարեցումները՝ հաշվի առնելով ֆինանսական ակտիվի գործողության ժամկետի ամբողջ ընթացքում ցանկացած պահի չմարվելու հնարավորությունը: Ակնկալվող պարտքային կորուստները հաշվարկելիս Հիմնադրամն օգտագործում է պահուստի մատրիցան՝ էլնելով պատմական փորձից, արտաքին ցուցանիշներից և ապագային առնչվող տեղեկատվությունից:

Ֆինանսական պարտավորությունների դասակարգումը և չափումը

Հիմնադրամի ֆինանսական պարտավորությունները ներառում են կրեդիտորական պարտքերը: Հիմնադրամի ֆինանսական պարտավորությունները, ըստ կատեգորիաների, ներկայացված են ծանոթագրություն 18.2-ում:

Կրեդիտորական պարտքեր

Կրեդիտորական պարտքերը ճանաչվում են իրական արժեքով, Ինտագրում չափվում են ամորտիզացված արժեքով:

3.7 Ծնորհներ

Ծնորհը չի ճանաչվում, քանի դեռ չկա հիմնավորված երաշխիք, որ Հիմնադրամը կատարելու է դրան կից բոլոր պայմանները, և որ շնորհը ստացվելու է:

Ծնորհները, որոնց հիմնական պայմանը Հիմնադրամի կողմից ոչ ընթացիկ ակտիվներ գնելը, կառուցվել կամ այլ կերպ ձեռք բերելն է, ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ճանաչվում են որպես ակտիվներին վերաբերող շնորհներ և սիստեմատիկորեն փոխանցվում են տարվա արդյունք՝ համապատասխան ակտիվի օգտակար ծառայության ժամկետի ընթացքում:

Այլ շնորհները ճանաչվում են սիստեմատիկ հիմունքով եկամուտ այն ժամանակաշրջանում, որի ընթացքում դրանք փոխհատուցում են համապատասխան ծախսումները, որոնց համար դրանք ստացվել են: Ծնորհը, որը հատկացվում է Հիմնադրամին՝ ի հատուցում արդեն կրած ծախսերի կամ վնասների, կամ որպես շտապ ֆինանսական օգնություն՝ առանց Ինտագր համապատասխան ծախսումներ կրելու, ճանաչվում է որպես եկամուտ այն հաշվետու ժամանակաշրջանում, երբ դառնում է ստացման ենթակա:

Ծնորհները, որոնք ստացվել են դոնորների կողմից, սակայն հաշվետու ամսաթվի դրությամբ չեն օգտագործվել ըստ նպատակայնության, ճանաչվում են ֆինանսական վիճակի մասին

հաշվետվությունում որպես եկամուտներին վերաբերող շնորհներ (ընթացիկ պարտավորություն) և սիստեմատիկորեն փոխանցվում են տարվա արդյունք՝ այդ շնորհների օգտագործմանը գուզրնթաց:

Այլ շնորհները ճանաչվում են սիստեմատիկ հիմունքով եկամուտ այն ժամանակաշրջանում, որի ընթացքում դրանք փոխհատուցում են համապատասխան ծախսումները, որոնց համար դրանք ստացվել են:

Շնորհների ճանաչման և հաշվառման ժամանակ Հիմնադրամի ղեկավարությունը կիրառել է դատողություններ, որոնք նկարագրված են ծանոթագրություն 17-ում:

3.8 Շահութահարկ

Ընթացիկ շահութահարկը տարվա համար հարկվող շահույթից վճարվելիք հարկն է՝ հաշվետու ամսաթվին գործող կամ ըստ էության գործող հարկային դրույքաչափերով՝ հաշվի առնելով նախորդ տարիների համար վճարվելիք հարկերի ճշգրտումները:

3.9 Հատուցումներ աշխատակիցներին

Կարճաժամկետ հատուցումներն աշխատակիցներին այն հատուցումներն են, որոնք ենթակա են մարման ամբողջությամբ տարեկան այն հաշվետու ժամանակաշրջանի ավարտից հետո տասներկու ամսվա ընթացքում, որում աշխատակիցները մատուցել են համապատասխան ծառայությունները: Դրանք ներառում են՝

- (ա) աշխատավարձերը և պարգևավճարները,
- (բ) վճարովի տարեկան արձակուրդները և անաշխատունակության հետ կապված վճարովի արձակուրդները,

Երբ աշխատակիցները հաշվետու ժամանակաշրջանի ընթացքում Հիմնադրամին մատուցում են ծառայություններ, Հիմնադրամն աշխատակիցների կարճաժամկետ հատուցումների չգեղչված գումարը, որն ակնկալվում է վճարել այդ ծառայությունների դիմաց, ճանաչում է՝

- (ա) որպես պարտավորություն (հաշվեգրված ծախս)՝ արդեն վճարված ցանկացած գումար հանելուց հետո: Եթե արդեն վճարված գումարը գերազանցում է հատուցումների չգեղչված գումարը, Հիմնադրամը պետք է ճանաչի այդ տարբերությունը որպես ակտիվ (կանխավճարված ծախս)՝ այն չափով, որով կանխավճարը կհանգեցնի ապագա վճարումների կրճատման կամ դրամական միջոցների վերադարձի,
- (բ) որպես ծախս, եթե գումարը չի ներառվել այլ ակտիվի արժեքի մեջ:

Վճարովի բացակայություններ

Վճարովի բացակայությունների ձևով աշխատակիցների կարճաժամկետ հատուցումների գծով ակնկալվող ծախսումները ճանաչվում են հետևյալ կերպ.

- (ա) կուտակվող վճարովի բացակայությունների դեպքում՝ այն ժամանակ, երբ աշխատակիցները ծառայություն են մատուցում, որն ավելացնում է իրենց իրավունքներն ապագա վճարովի բացակայությունների նկատմամբ,
- (բ) չկուտակվող վճարովի բացակայությունների դեպքում՝ այն ժամանակ, երբ բացակայությունը տեղի է ունենում:

Պարգևավճարներ

Պարգևավճարների գծով ակնկալվող ծախսումները ճանաչվում են միայն այն ժամանակ, երբ Հիմնադրամն ունի այդպիսի վճարումներ կատարելու ներկա իրավական կամ

կառուցողական պարտականություն՝ որպես անցյալ դեպքերի արդյունք, և պարտականությունը հնարավոր է արժանահավատորեն գնահատել:

Ներկա պարտականություն գոյություն ունի այն և միայն այն դեպքում, երբ Հիմնադրամը վճարում չկատարելու ոչ մի իրատեսական այլընտրանք չունի:

3.10 Եկամուտ

Եկամուտը ձևավորվում է հիմնականում հյուրանոցային ծառայության մատուցումից:

Որոշելու համար, թե արդյոք անհրաժեշտ է ճանաչել եկամուտ, թե ոչ, Հիմնադրամն առաջնորդվում է 5-քայլի գործընթացով.

- 1 Բացահայտել հաճախորդի հետ պայմանագիրը
- 2 Բացահայտել կատարման պարտականությունները
- 3 Որոշել գործարքի գինը
- 4 Բաշխել գործարքի գինը կատարման պարտականությունների միջև
- 5 Ճանաչել եկամուտը, երբ կատարման պարտականությունը(ները) բավարարված են

Շնորհներից եկամուտ

Այս եկամտի ճանաչման քաղաքականությունը ներկայացված է ծանոթագրություն 3.7-ում:

4 Հիմնական միջոցներ

Հազար դրամ

	Հոդ	Շենքեր, շինություն- ներ	Համակարգ- չային տեխնիկա և սարքավորում- ներ	Տրանսպոր- տային միջոցներ	Տնտեսա- կան գույք
<i>Սկզբնական արժեք</i>					
2020թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	57,549	2,477,264	266,897	61,241	214,211
Ավելացում	-	15,287	90,491	8,533	55,497
Օտարում	-	-	(10,348)	-	(12,330)
2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	57,549	2,492,551	347,040	69,774	257,378
Ավելացում	6,574	45,571	46,409	66,883	45,663
Օտարում	-	(5,652)	(23,269)	-	(13,609)
Ներքին շարժ	-	83,931	17,547	-	(18,969)
2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	64,123	2,616,401	387,727	136,657	270,463
<i>Կուտակված մաշվածություն</i>					
2020թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	-	124,563	114,371	24,228	74,621
Տարվա հաշվարկ	-	83,167	54,620	7,518	40,287
Օտարման հետևանքով դուրսգրում	-	-	(9,021)	-	(10,821)
2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	-	207,730	159,970	31,746	104,087
Տարվա հաշվարկ	-	85,737	69,798	11,790	42,869
Օտարման հետևանքով դուրսգրում	-	(1,006)	(21,162)	-	(11,519)
2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	-	292,461	208,606	43,536	135,437
<i>Հաշվեկշռային արժեք</i>					
2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	57,549	2,284,821	187,070	38,028	153,291
2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	64,123	2,474,373	178,804	93,121	133,853

Հաշվետու ամսաթվի դրությամբ Հիմնադրամը գրավադրված հիմնական միջոցներ չունի:

«Անավարտ շինարարություն» դասում ավելացումները ներկայացնում են Լոռու մարզում 2021թ. մեկնարկած «Տներ Արցախցիների համար» ծրագրի շրջանակներում ձեռքբերված բնակելի տների վրա կատարված կապիտալ բնույթի ծախսերը՝ 260,900 հազար դրամ, Լոռու մարզի «ՔՈԱՖ Սմարթ» համալիրի, Համագումարների կենտրոնի և այլ կապիտալ բնույթի ծախսերը՝ 227,069 հազար դրամ (2020թ.՝ Համագումարների կենտրոնի շինարարության աշխատանքները՝ 106,198 հազար դրամ):

ՀՀ Արմավիրի մարզի Հացիկ գյուղում Հիմնադրամին անհատույց օգտագործման նպատակով տրված տարածքում գործող «Երեխայի և ընտանիքի ծառայությունների կենտրոն»-ի վրա 2021թ. ընթացքում իրականացվել է կապիտալ բնույթի վերանորոգում՝ 32,780 հազար դրամ (ք. Երևան 0001, Մելիք-Ադամյան 2/2 հասցեում գտնվող վարձակալված գրասենյակային տարածքում 2020թ. ընթացքում իրականացվել է կապիտալ բնույթի վերանորոգում՝ 62,716 հազար դրամ), որը ներկայացված է «Վարձակալված ակտիվի բարելավում» դասում:

Մաշվածության գծով ծախսը բաշխվել է ծրագրային ծախսերին՝ 212,689 հազար դրամ, ընդհանուր և վարչական ծախսերին՝ 23,666 հազար դրամ (2020թ.՝ ծրագրային ծախսերին՝ 156,727 հազար դրամ, ընդհանուր և վարչական ծախսերին՝ 37,090 հազար դրամ):

5 Պաշարներ

Հազար դրամ

	2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Նվիրատվության համար նախատեսված ապրանքներ	53,050	15,966
Հումք	1,849	1,573
Վառելիք	1,563	2,037
Այլ	179	-
	<u>56,641</u>	<u>19,576</u>

Հիմնադրամի պաշարները գրավադրված չեն:

6 Դեբիտորական պարտքեր

Հազար դրամ

	2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Տրված կանխավճարներ	50,193	15,984
Ստացվելիք շնորհներ	16,715	5,883
Այլ դեբիտորական պարտքեր	25	310
	<u>66,933</u>	<u>22,177</u>

7 Բանկային ավանդներ

Հազար դրամ

	Կնքման ամսաթիվ	Մարման ժամկետ	Տոկոսա- դրույք	2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ		Ֆինանսական եկամուտ, 2021թ.
				Մայր գումար	Հաշվեգրված տոկոս	
«Ամերիաբանկ» ՓԲԸ	15.12.21թ.	16.12.22թ.	9.5%	106,000	469	7,030
«Էյչ-Էս-Բի-Սի Բանկ Հայաստան» ՓԲԸ	03.06.19թ.	03.06.21թ.	8.5%	-	-	1,283
				<u>106,000</u>	<u>469</u>	<u>8,313</u>

8 Մնացորդներ դրամարկղում և բանկերում

Հազար դրամ

	2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Կանխիկ միջոցներ	534	522
Բանկային հաշիվներ	43,230	141,184
	<u>43,764</u>	<u>141,706</u>

Տե՛ս ծանոթագրություն 19՝ դրամարկղում և բանկում մնացորդների արժույթների բացահայտման համար:

9 Ակտիվներին վերաբերող շնորհներ

Հազար դրամ

	2021թ.	2020թ.
Տարեսկզբի մնացորդ	2,899,012	2,775,478
Տարվա ընթացքում ստացված միջոցներ	-	1,373
Վերադասակարգում եկամտին վերաբերող շնորհներից (տե՛ս ծանոթ. 11)	814,767	320,143
Տարվա ընթացքում օգտագործում (տե՛ս ծանոթ. 12)	(240,902)	(197,982)
Տարեվերջի մնացորդ	<u>3,472,877</u>	<u>2,899,012</u>

10 Կրեդիտորական պարտքեր

Հազար դրամ

	2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Կրեդիտորական պարտքեր ոչ ընթացիկ ակտիվների ձեռքբերման գծով	25,547	-
Կրեդիտորական պարտքեր պաշարների ձեռքբերման գծով	10,319	234
Չօգտագործված արձակուրդային օրերի գծով պահուստ	1,629	1,874
Կրեդիտորական պարտքեր պետական բյուջեի գծով	34,831	22,453
Կրեդիտորական պարտքեր վարձակալության գծով	5,117	4,427
Ստացված ծառայությունների գծով կրեդիտորական պարտքեր	31,132	8,211
Այլ կրեդիտորական պարտքեր	1,250	23
	<u>109,825</u>	<u>37,222</u>

Կրեդիտորական պարտքերի գծով տոկոսներ չեն հաշվարկվում: Հիմնադրամն ունի ֆինանսական ռիսկի կառավարման քաղաքականություններ, որոնք ապահովում են բոլոր պարտավորությունների ժամանակին կատարում:

Հիմնադրամի արտարժույթային ռիսկի մասին ավելի մանրամասն տեղեկատվություն ներկայացված է ծանոթագրություն 19-ում:

11 Եկամտին վերաբերող շնորհներ

Հազար դրամ

	2021թ.	2020թ.
Տարեսկզբի մնացորդ	187,074	41,378
Տարվա ընթացքում ստացված միջոցներ	2,426,476	1,642,329
Շնորհի վերադարձ	(1,046)	-
Ստացվելիք շնորհներ	10,832	5,883
Տեղափոխում ակտիվներին վերաբերող շնորհներին (տե՛ս ծանոթ. 9)	(814,767)	(320,143)
Տարվա ընթացքում օգտագործում	(1,644,587)	(1,182,373)
Տարեվերջի մնացորդ	<u>163,982</u>	<u>187,074</u>

Ավելացումները ներկայացնում են հետևյալ դոնորներից ստացված միջոցները՝

Հազար դրամ

	2021թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	2020թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի
«Հայաստանի մանուկներ հիմնադրամ» Նյու Յորք	2,307,146	1,477,754
Ամերիկայի Հայ Ավետարանչական ընկերակցության (ԱՀԱԸ) Հայաստանի մասնաճյուղ	57,240	-
ԱՄՆ դեսպանատուն Հայաստանում	25,231	47,663
«Ֆեմիլի Հելֆ Ինթերնեյշնլ 360» ՍՊԸ	9,497	8,734
Հայաստանում Եվրոպական միության պատվիրակություն	6,950	71,326
Միավորված ազգերի զարգացման ծրագիր	6,346	-
Գերմանիայի միջազգային համագործակցության ընկերություն (GIZ GmbH)	4,346	-
ՀՀ-ում Լիտվայի Հանրապետության դեսպանություն	3,952	-
Տեղական ժողովրդավարական գրասենյակների գործակալություն	-	12,869
«Ավստրիական զարգացման գործակալություն» ՍՊԸ	-	5,277
Դի-Վի-Վի Ինթերնեյշնլ, Հայաստանի գրասենյակ	-	3,226
Էներջայզ գլոբալ սերվիսիզ ՓԲԸ	-	4,941
«Ըղվանս Արմենիա» Հիմնադրամ	-	4,883
Այլ դոնորներ	5,768	5,656
	<u>2,426,476</u>	<u>1,642,329</u>

Եկամտին վերաբերող շնորհների տարեվերջի մնացորդները ներկայացնում են հետևյալ դոնորներից ստացված միջոցների չօգտագործված մնացորդները՝

Հազար դրամ	2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
«Հայաստանի մանուկներ հիմնադրամ» Նյու Յորք	104,800	135,764
Ամերիկայի Հայ Ավետարանչական ընկերակցության (ԱՀԱԸ) Հայաստանի մասնաճյուղ	56,440	-
ԱՄՆ դեսպանատուն Հայաստանում	-	16,261
Էյչ-Էս-Բի-Սի բանկ Հայաստան ՓԲԸ	-	123
Հայաստանում Եվրոպական միության պատվիրակություն	-	31,515
Գերմանիայի միջազգային համագործակցության ընկերություն (GIZ GmbH)	2,742	-
«Ֆեմիլի Հելֆ Ինթերնեյշնլ 360» ՍՊԸ	-	3,403
Այլ	-	8
	<u>163,982</u>	<u>187,074</u>

12 Շնորհներից եկամուտ

Հազար դրամ	2021թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	2020թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի
Եկամուտներին վերաբերող շնորհներից եկամուտ (տե՛ս ծանոթ. 11)	1,644,587	1,182,373
Ակտիվներին վերաբերող շնորհներից եկամուտ (տե՛ս ծանոթ. 9)	240,902	197,982
	<u>1,885,489</u>	<u>1,380,355</u>

13 Ծրագրային ծախսեր

Հազար դրամ	2021թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	2020թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի
Կրթական ծրագրեր	235,786	193,400
Առողջապահական ծրագրեր	77,269	195,389
"COAF SMART" նախաձեռնություններ	740,040	633,421
Սոցիալական ծրագրեր	184,170	191,573
Ենթակառուցվածքների զարգացում	395,548	27,318
Տնտեսական զարգացում	159,380	45,080
Գյուղատնտեսական ծրագրեր	-	9,087
	<u>1,792,193</u>	<u>1,295,268</u>

14 Ընդհանուր և վարչական ծախսեր

Հազար դրամ

	2021թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	2020թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի
Մասնագիտական և խորհրդատվական ծառայությունների վճարներ	1,558	6,131
Աշխատակիցներին հատուցումների գծով ծախսեր	34,672	33,073
Վարձակալություն և կոմունալ ծախսեր	7,752	5,217
Սպասարկման և մաշվածության ծախսեր	9,352	5,700
Գործուղման և ներկայացուցչական ծախսեր	7	56
Արտարժույթի փոխարկման ծախսեր	18,512	8,120
Այլ ծախսեր	19,025	13,732
	92,936	71,769

15 Ֆինանսական եկամուտ

Հազար դրամ

	2021թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	2020թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի
Տոկոսային եկամուտ բանկային ավանդներից	8,313	3,060
Բանկային հաշիվների դրական մնացորդի վրա հաշվեգրված տոկոսային եկամուտ	1,559	858
	9,872	3,918

16 Հետհաշվեկշռային իրադարձություններ

2022թ. փետրվարի 24-ին Ուկրաինայում բռնկված հակամարտությունն արագությամբ ծավալվում է՝ զգալի ազդեցություն թողնելով աշխարհի վրա: ԱՄՆ-ն և եվրոպական երկրները կոշտ պատժամիջոցներ են կիրառել Ռուսաստանի Դաշնության դեմ: Արևմտյան երկրները քննարկում են գոյություն ունեցող պատժամիջոցների ընդլայնումը: Ռուսաստանի Դաշնությունը Հայաստանի Հանրապետության էական առևտրատնտեսական գործընկերն է, ուստի սույն ֆինանսական հաշվետվությունների ամսաթվի դրությամբ կիրառվող պատժամիջոցները, ինչպես նաև դրանց ընդարձակումը կարող են լուրջ ազդեցություն ունենալ Հայաստանի Հանրապետության ֆինանսական շուկաների և ամբողջ տնտեսության վրա: Համաշխարհային մակարդակով ավելի խոր պատժամիջոցներ կիրառելը կարող է հանգեցնել բարձր գնաճի, ֆինանսական շուկաների աճի տեմպի նվազման և որոշակի խաթարման: Բիզնեսի վրա հիմնական ազդեցություններից մի քանիսը կարող են ներառել մատակարարման շղթայի ընդհատումները, ակտիվների արժեզրկումը, աշխատակազմի հասանելիության սահմանափակումը, ճանապարհորդության սահմանափակումը, առևտրի սահմանափակումը, ֆինանսավորում ստանալու անկարողությունը և այլն:

Իրավիճակի անմիջական ազդեցությունը դժվար է հստակորեն կանխատեսել, սակայն դեկավարության գնահատմամբ այն նշանակալի ազդեցություն չի ունենա Հիմնադրամի գործունեության և ֆինանսական հաշվետվությունների վրա:

17 Կարևոր հաշվապահական գնահատումներ և դատողություններ

Ենթադրությունները և դատողությունները շարունակաբար գնահատվում են և հիմնված են պատմական փորձի, ինչպես նաև այլ ցուցանիշների վրա, ներառյալ ապագա ակնկալվող իրադարձությունները, որոնք տվյալ հանգամանքներում համարվում են ընդունելի:

17.1 Կարևոր հաշվապահական գնահատումներ

Հիմնադրամի իրականացում է ապագային վերաբերող գնահատումներ և ենթադրություններ: Այդ հաշվապահական գնահատականները կարող են չհամապատասխանել իրական արդյունքներին: Ստորև ներկայացված են այն գնահատումներն ու ենթադրությունները, որոնց գծով առկա է ռիսկ, որ հաջորդ ֆինանսական տարում ակտիվների և պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքները կենթարկվեն էական ճշգրտումների:

Հիմնական միջոցների օգտակար ծառայության ժամկետներ

Ղեկավարությունը կատարել է հիմնական միջոցների օգտակար ծառայության ժամկետների գնահատում: Ղեկավարության համոզմամբ գնահատված հիմնական միջոցների օգտակար ծառայության ժամկետներն էականորեն չեն տարբերվում այդ ակտիվների տնտեսական կյանքից: Եթե հիմնական միջոցների փաստացի օգտակար ծառայության ժամկետները տարբերվեն գնահատումներից, ապա ֆինանսական հաշվետվությունները կարող են էականորեն տարբերվել:

17.2 Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության կիրառման ընթացքում կատարված կարևոր դատողություններ

Ստորև ներկայացված են ղեկավարության՝ հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության կիրառման ընթացքում կատարված դատողությունները, որոնք ամենաէական ազդեցությունն ունեն ֆինանսական հաշվետվությունների վրա:

Շնորհների ճանաչում

Ինչպես նկարագրված է ծանոթագրություն 3.7-ում՝ շնորհը չի ճանաչվում, քանի դեռ չկա հիմնավոր հավաստիացում, որ Հիմնադրամը կատարելու է դրան կից բոլոր պայմանները, և որ շնորհը ստացվելու է: Յուրաքանչյուր դրամաշնորհային պայմանագրի համար, Հիմնադրամը գնահատում է, թե որքանով է հավանական, որ այն ամբողջովին կբավարարի դրամաշնորհին կցված պայմանները և շնորհն ամբողջովին կստանա: Նման գնահատում կատարելիս ղեկավարությունը հիմնվում է այդ դոնորի հետ ունեցած նախկին փորձի, նման դրամաշնորհներն ամբողջովին իրականացնելու Հիմնադրամի հնարավորության վրա: Այնուամենայնիվ, եթե ղեկավարությունը սխալվի իր գնահատումներում, ապա կառաջանա ֆինանսական հաշվետվությունները ճշգրտելու անհրաժեշտությունը և այդ ճշգրտումները կարող են էական լինել Հիմնադրամի ֆինանսական հաշվետվությունների համար:

18 Ֆինանսական գործիքներ

18.1 Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականություններ

Ֆինանսական ակտիվի և ֆինանսական պարտավորության յուրաքանչյուր դասի համար կիրառված հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունը և ընդունված մեթոդների

մանրամասները, ինչպես նաև եկամտի և ծախսերի ճանաչման չափանիշներն ու հիմքերը ներկայացված են ծանոթագրություն 3-ում:

18.2 Ֆինանսական գործիքների կատեգորիաները

Ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքները ըստ կատեգորիաների ներկայացված են ստորև.

Ֆինանսական ակտիվներ

Հազար դրամ	2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
<i>Ամորտիզացված արժեքով պահվող ֆինանսական ակտիվներ</i>		
Բանկային ավանդներ	106,000	36,000
Մնացորդներ դրամարկղում և բանկում	43,764	141,706
	<u>149,764</u>	<u>177,706</u>

Ֆինանսական պարտավորություններ

Հազար դրամ	2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
<i>Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող ֆինանսական պարտավորություններ</i>		
Կրեդիտորական պարտքեր	59,514	14,769
	<u>59,514</u>	<u>14,769</u>

19 Ֆինանսական ռիսկի կառավարման ուղղություններ

Ֆինանսական գործիքների հետ կապված՝ Հիմնադրամը ենթարկվում է զանազան ռիսկերի: Այս ռիսկերն են շուկայական ռիսկը, պարտքային ռիսկը և իրացվելիության ռիսկը:

Հիմնադրամը ներգրավված չէ սպեկուլյատիվ նպատակներով ֆինանսական ակտիվների ակտիվ առքուվաճառքի գործարքներում, ինչպես նաև չի թողարկում օպցիոններ: Առավել էական ֆինանսական ռիսկերը, որոնց Հիմնադրամը կարող է ենթարկվել, նկարագրված են ստորև:

Ֆինանսական ռիսկի գործոններ

ա) Շուկայական ռիսկ

Ֆինանսական գործիքների օգտագործման ընթացքում Հիմնադրամը ենթարկվում է շուկայական ռիսկի, հատկապես՝ արտարժույթային ռիսկի, որը բխում է ինչպես գործառնական, այնպես էլ ներդրումային գործունեությունից:

Արտարժույթային ռիսկ

Հիմնադրամը գործարքներ է իրականացնում արտարժույթով և, հետևաբար, ենթարկվում է արտարժույթի փոխարժեքային տատանումների ազդեցությանը:

Հիմնադրամի գործարքների հիմնական մասն իրականացվում է հայկական դրամով: Արտարժույթի փոխարժեքային տատանումներից կախվածությունն առաջանում է Հիմնադրամի՝ արտարժույթով ստացված դրամաշնորհներից և արտերկրյա ձեռքբերումներից, որոնք, ի սկզբանե, արտահայտված են ԱՄՆ դոլարով:

Արտարժույթով արտահայտված ֆինանսական ակտիվներն ու պարտավորությունները, որոնք Հիմնադրամին ենթարկում են արտարժույթային ռիսկի, նկարագրված են ստորև: Արտացոլված գումարներն իրենցից ներկայացնում են հիմնական ղեկավար անձնակազմին տրամադրված տվյալները, որոնք արտահայտված են հայկական դրամով՝ հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի ամսաթվի փոխարժեքով.

Հոդված	2021թ.	2020թ.	2021թ.	2020թ.
	դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
	ԱՄՆ դոլար		Այլ արժույթ	
<i>Ֆինանսական ակտիվներ</i>				
Մնացորդներ բանկերում	86	53,838	-	30,764
Զուտ արդյունք	<u>86</u>	<u>53,838</u>	<u>-</u>	<u>30,764</u>

Պարտքային ռիսկն առաջանում է այն դեպքում, երբ պայմանագրային գործընկերը չի կատարում իր պարտավորությունները, որի հետևանքով Հիմնադրամը կարող է ֆինանսական կորուստներ կրել: Պարտքային ռիսկի առավելագույն ազդեցությունը ներկայացված է հետևյալ ֆինանսական ակտիվների հաշվեկշռային արժեքներով՝

Հազար դրամ	2020թ.	2020թ.
	դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Ֆինանսական ակտիվներ՝ հաշվեկշռային արժեքներ		
Մնացորդներ բանկերում	43,230	141,184
	<u>43,230</u>	<u>141,184</u>

Բանկային հաշիվներում մնացորդների մասով պարտքային ռիսկն ընդունելի է, քանի որ պայմանագրային գործընկերները հեղինակավոր բանկեր են, որոնց վարկանիշն ըստ Moody's/Standard & Poor's միջազգային վարկանշային գործակալության կազմում է հետևյալը՝ «Էյչ-Էս-Բի-Սի Հայաստան բանկ» ՓԲԸ՝ ba3, «Ամերիաբանկ» ՓԲԸ՝ ba3:

գ) Իրացվելիության ռիսկ

Իրացվելիության ռիսկն այն ռիսկն է, որ Հիմնադրամն ի վիճակի չի լինի մարել իր պարտավորվածությունները:

Հիմնադրամը վարում է իրացվելիության կառավարման քաղաքականություն՝ դրամարկղում և բանկային հաշիվներում պահելով բավարար միջոցներ, ինչպես նաև պահելով բարձր իրացվելիություն ունեցող ակտիվներ՝ գործառնական պարտավորությունները ժամանակին մարելու նպատակով:

Հետևյալ աղյուսակում ներկայացված է Հիմնադրամի ոչ ածանցյալ ֆինանսական պարտավորությունների գծով պայմանագրային մնացյալ մարման ժամկետները: Աղյուսակը պատրաստված է ֆինանսական պարտավորությունների չզեղչված դրամական միջոցների հոսքերի հիման վրա՝ հաշվի առնելով ամենավաղ ամսաթիվը, երբ Հիմնադրամը ստիպված

կլիներ մարել այդ պարտավորությունները: Այդուսակը ներառում է տոկոսների և մայր գումարի գծով դրամական միջոցների հոսքերը:

Հազար դրամ	2021թ.	2020թ.
	դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
	Անտոկոս	Անտոկոս
Մինչև 6 ամիս	27,027	4,661
6 ամսից մինչև 1 տարի	47,967	10,108
	74,994	14,769

Հիմնադրամն իրացվելիության ռիսկի գնահատման և կառավարման ժամանակ հաշվի է առնում ֆինանսական ակտիվներից ակնկալվող դրամային հոսքերը, մասնավորապես՝ դրամական միջոցները: Հիմնադրամի դրամական միջոցները գերազանցում են անհրաժեշտ դրամական արտահոսքերը:

20 Պայմանականություններ

20.1 Ապահովագրություն

Հայաստանում ապահովագրական համակարգը զարգացման փուլում է, և ապահովագրության շատ տեսակներ, որոնք լայնորեն տարածված են մյուս երկրներում, Հայաստանում դեռ չեն կիրառվում: Հիմնադրամը չունի ամբողջական ապահովագրական ծածկույթ իր ակտիվների և գործունեության ընդհատման համար, չունի նաև Հիմնադրամի գույքի կամ գործառնությունների հետ կապված պատահարների հետևանքով գույքին կամ շրջակա միջավայրին հասցված վնասի գծով երրորդ կողմի նկատմամբ պարտավորությունների ապահովագրություն: Քանի դեռ Հիմնադրամը համապատասխան ձևով ապահովագրված չէ, գոյություն ունի ռիսկ, որ որոշակի ակտիվների կորուստը կամ ոչնչացումը կարող է անբարենպաստ նյութական ազդեցություն ունենալ Հիմնադրամի գործունեության և ֆինանսական վիճակի վրա:

20.2 Հարկեր

Հայաստանի Հանրապետության հարկային օրենսդրությունը հաճախակի ենթարկվում է փոփոխությունների, ինչը որոշ դեպքերում մեկնաբանությունների կարիք է առաջացնում: Հաճախ տարբեր հարկային և իրավասու մարմիններ տարբեր մեկնաբանություններ ունեն: Հարկերը հարկային մարմինների կողմից ենթակա են վերանայման և ուսումնասիրության: Հարկային մարմիններն օրենքով լիազորված են տուգանքներ և տույժեր առաջադրել:

Վերոհիշյալ հանգամանքները Հայաստանում կարող են առաջացնել ավելի մեծ հարկային ռիսկեր, քան այլ երկրներում: Ղեկավարությունը համոզված է, որ հարկային պարտավորությունների գծով կատարել է համապատասխան հատկացումներ հարկային օրենսդրության իրենց մեկնաբանության հիման վրա: Այնուամենայնիվ, հարկային մարմինների մեկնաբանությունները կարող են տարբերվել, և դրանց ազդեցությունը կարող է զգալի լինել:

20.3 Կապակցված կողմեր

Հիմնադրամի կապակցված կողմերը ներառում են՝ «Հայաստանի մանուկներ հիմնադրամ Նյու Յորք»-ը, Հիմնադրամի հոգաբարձուների խորհուրդը, «Էներջայզ Գլոբալ Սերվիսիզ»

ՓԲԸ-ն, որի հիմնադիրն է Հիմնադրամի հոգաբարձուների խորհրդի նախագահ պրն Ռիչարդ Բեզջյանը, ինչպես նաև հիմնական ղեկավար անձնակազմը, ինչպես նկարագրված է ստորև:

20.4 Վերահսկողություն

Հիմնադրամը վերահսկվում է հոգաբարձուների խորհրդի կողմից կողմից: Հիմնադրամի հետ ընդհանուր վերահսկողության տակ գտնվող կազմակերպություն է համարվում «Հայաստանի մանուկներ հիմնադրամ Նյու Յորք»-ը, որը գործունեություն է ծավալում Ամերիկայի Միացյալ Նահանգներում, գտնվում է ԱՄՆ, Նյու Յորք 10010, 5-րդ պողոտա, 149 շենք, սենյակ 500 հասցեում:

20.5 Գործարքներ կապակցված կողմերի հետ

Հաշվետու տարվա ընթացքում Հիմնադրամի և իր կապակցված կողմերի միջև իրականացվել են հետևյալ գործարքները, և հաշվետու ամսաթվի դրությամբ մնացորդները հետևյալն են:

Հազար դրամ	2021թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	2020թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի
<i>Ընդհանուր վերահսկողության տակ գտնվող ընկերություններ</i>		
Շնորհների ստացում	2,307,146	1,482,695
	<u>2,307,146</u>	<u>1,482,695</u>
Հազար դրամ	2021թ. դեկտեմբերի 31-ի	2020թ. դեկտեմբերի 31-ի
Մնացորդներ	դրությամբ	դրությամբ
<i>Ընդհանուր վերահսկողության տակ գտնվող ընկերություններ</i>		
Եկամտին վերաբերող շնորհներ	104,800	135,764
	<u>104,800</u>	<u>135,764</u>

20.6 Գործարքներ ղեկավարության և նրանց անմիջական ազգականների հետ

Հիմնական ղեկավար անձնակազմը ժամանակաշրջանի ընթացքում ստացել է հետևյալ վարձատրությունը, որը ներառված է «Ընդհանուր և վարչական ծախսեր» հոդվածում.

Հազար դրամ	2021թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	2020թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի
Աշխատավարձ և պարգևատրումներ	31,053	23,803